

เกณฑ์การยกระดับการแก้ไขปัญหวัณโรค

TB Escalation Criteria

เมื่อเกินศักยภาพ ให้ยกระดับการดูแลตามความซับซ้อนของปัญหา

ระดับอำเภอ (คปสอ.)

คลินิกวัณโรค
(TB Clinic)

คปสอ.
(ระดับอำเภอ)

จังหวัด (สสจ.)

สสจ.
(ระดับจังหวัด)

1 ด้านโรคและการดื้อยา (Clinical & Resistance)

- ผลเสมหะยัง Positive เดือนที่ 2-3
- สงสัยดื้อยา RR-TB จาก GeneXpert

ส่งต่อ คปสอ.

2 ผลข้างเคียงและโรคร่วม (Complications & ADR)

- ADR ระดับปานกลาง
- Drug-induced hepatitis
- HIV ภูมิต่ำ
- เบาหวานควบคุมไม่ได้

ประสานทีมสหวิชาชีพ

3 การกินยาและการติดตาม (Social & Compliance)

- LTFU
- ปฏิเสธการรักษา
- DOTS ไม่ต่อเนื่อง
- ครอบครัวไม่พร้อมดูแล

คปสอ.ร่วมติดตาม

4 การควบคุมโรค (Logistics & Outbreak)

- ติดตาม Household contact ไม่ครบ
- บุคลากรลงพื้นที่ไม่เพียงพอ

สนับสนุนจากระดับอำเภอ

1 ดื้อยารุนแรง

- Pre-XDR
- XDR-TB
- ไม่ตอบสนอง Second-line regimen

ส่งต่อ สสจ.

2 ภาวะแทรกซ้อนรุนแรง

- Liver Failure
- Organ Failure
- ต้องใช้ Sub-specialist

ประสานผู้เชี่ยวชาญ

3 ปัญหาการรักษา

- ปฏิเสธการรักษาในผู้แพร่เชื้อ
- ต้องใช้อำนาจตาม พ.ร.บ.โรคติดต่อ

พิจารณามาตรการทางกฎหมาย

4 การระบาดและทรัพยากร

- Cluster ชำอำเภ
- ยาขาด (Stockout)
- ต้องใช้งบจังหวัด

สนับสนุนทรัพยากรระดับจังหวัด

DOTS (Directly Observed Treatment)

1 ยาโดยเจ้าหน้าที่

- โรงพยาบาล
- สว.สต.
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

2 ยาโดย อสม.

- สังเกตการกินยา
- เยี่ยมบ้าน
- รายงานผล

3 VDO DOTS

- ผู้ป่วยส่งคลิป/วิดีโอ
- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ
- เหมาะกับพื้นที่ห่างไกล

เป้าหมาย

รักษาต่อเนื่อง

ลดการขาดยา (LTFU)

ป้องกัน การดื้อยา

รู้เร็ว รักษาหาย ไม่แพร่กระจาย

รู้เร็ว รักษาหาย ไม่แพร่กระจาย

ค้นหาเร็ว

รักษาเร็ว

หายเร็ว

ปลอดภัยต่อชุมชน

กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส